

Protestants Christelijke Ouderen Bond

Afdeling Groningen

mei 2021

Maand mei.

De maand waarin we de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog gedenken.

Er kwam een radicaal einde aan het schrikbewind van de bezetter onder leiding van Hitler.

Maar wat heeft die bevrijding niet aan levens gekost.

Het is daarom goed dat we op 4 mei aandacht schenken aan al die mensen die het leven in die lange bange jaren hebben verloren.

Het bepaalt ons ook bij wat er vandaag nog op veel plaatsen in de roerige wereld gebeurt.

En er gebeurt nogal wat vlakbij en ver af. Al die oorlogen en die terreurgroepen, praat me er niet over.

Mijn vrouw en ik lezen al een tijdje voor het slapen gaan geregeld bijbel verhalen zoals die zijn weergegeven in het dikke boek van Readers Digest.

Het dringt dan tot je door dat in Israël het volk zich in mateloos egoïsme verrijkt en hun God totaal vergeet, het volk deed niet wat goed was in zijn ogen, staat er. En Hij zal er zijn oordeel over laten gaan en deed dat ook.

Het kwaad zal open en bloot voor ieder zichtbaar worden en het volk werd uitgeleverd aan de koning van Babel. Het **arme volk** mocht in Israël achterblijven.

Zo kun je het ook zien dat het gebeurde aan het einde van de oorlog, toen velen die het met de bezetter hadden gehouden, openlijk te schande werden gezet. Ze mochten het Wilhelmus op podia in dorpen en steden zingen, of dat altijd goed was..... Maar het is waar: wie God verlaat heeft smart op smart te vrezten.

We gaan naar 5 mei Bevrijdingsdag!

Een blijde dag, maak het ervan. Er is een einde aan het oorlogsgeweld gekomen en dat willen we wel weten. Eindelijk vrij van onderdrukking en geweld. Rust en vrede is nu ons deel in de wereld.

Vervolg pagina 2

We vieren Bevrijdingsdag. Wie het hebben meegemaakt zullen 5 mei 1945 nooit meer kunnen vergeten.

Ook vandaag is er hoop voor onze wereld, zo vol oorlog en geweld.

God belooft een rijk van vrede.

Hij staat in de persoon van Christus daarvoor zelf garant.

B.F.Bronsema.

Van de ledenadministratie

Overleden:

Mw. A.G. Hekert

Mw. M. Wiersma-Mussche

Mw. M. Reitsma - Heidstra

Mw. F. Timmerman-Drewel

Venuslaan 2 -31

Beukenlaan 156 K. 306

Maaslaan 37

Pelsterstraat 51 K.214

Hetzij wij leven, hetzij wij sterven, wij zijn des Heren

Voor ledenadministratie: secretariaat PCOB afd. Groningen.

groningen@pcob50plus.nl

Voor vragen m.b.t. Magazine/Nieuwsbrief kunt u contact opnemen met:

Bezorging

C.A. Verdam, Multatulistraat 3, 9721 NE Groningen

Tel. 050-5271493 email: mattyandries.verdam@gmail.com

Samenstelling

A.F. Horenberg, Uranusstraat 20, 9742 JW Groningen

Tel. 050-5717800 email: [groningen@pcob50plus.nl](mailto: groningen@pcob50plus.nl)

Het volgende nummer verschijnt begin juni 2021

Graag kopij inleveren uiterlijk:

17 mei 2021 groningen@pcob50plus.nl of Uranusstraat 20

Verjaardagen in mei

Naam	Datum	Naam	Datum
Mw. J. Winter	4-mei	Dhr. F. Post	17-mei
Mw. S. Postema - v.d. Wal	5-mei	Mw. H.E. Kukler-Koudstaal	18-mei
Dhr. A.F. Horenberg	5-mei	Mw. M.C. Meiners-Tutuarima	20-mei
Mw. P. Versteeg-Kadijk	5-mei	Mw. M. Boerema-Runia	21-mei
Mw. D. van Loo-Teule	5-mei	Dhr. J.K. de Groot	21-mei
Mw. J.F. Bosman	6-mei	Mw. H. Brinkman-v.d. Dong	24-mei
Mw. H. Voets	6-mei	Mw. H. Alta - Heinstra	26-mei
Mw. R.G.H. Boksem	8-mei	Mw. M. Meinders-Stavinga	27-mei
Mw. E.E. Arkema-Bethlehem	11-mei	Mw. A. Hermse-Bierling	27-mei
Dhr. J.R. Scheeringa	14-mei	Mw. M.S. Fennema - Oostindien	28-mei
Dhr. B.M. Tobi	15-mei	Mw. E. Ploeger-Ritsema	31-mei
Mw. A. van Dijk-Kremer	17-mei	Dhr. A. Schoenmaker	31-mei
Mw. P.M. Fritsma-v.d. Horn	17-mei		

Allemaal een prettige dag toegewenst

Wat moet het bij de kerken voor het houden van de virtuele diensten toch een organisatie zijn. Wat een werk elke week weer. Wat zeg ik? Elke vrijdag komt bij mij, stipt op tijd, de liturgie van de Nieuwe Kerk voor de komende zondag in de brievenbus. Heel vaak met zelfs al de preek van de predikant erin.

De bezorging is in handen van een bepaalde familie, tenminste dat moeten we wel veronderstellen, want de bezorger kondigt zich al vaak tijdens zijn komst op zijn mooie bijzondere fiets wel eens met een kwinkslag aan, zo ook een week geleden: Bronsema stop aanstaande zondag maar watjes in je oren, want ik ben zondag voorzanger in de kerk. Dit komt bij hem uit de etalage van valse bescheidenheid. Hij zong zondags de mooiste liederen, dat mag je gerust zeggen.

En dan zing je niet zomaar even, er moet voor geoefend worden en de organist moet er ook op ingeschoten zijn.

Wat is het toch mooi dat de kerk op deze virtuele manier het contact met de gemeenteleden onderhoud. In de maand maart was er in de Nieuwe Kerk een man die ten tonele kwam, Er werd van gemeenteleden gebruik gemaakt, hier een man die als een ware toneelspeler de persoon Marcus op een voortreffelijke manier de kerk in bracht. Je zag hem het evangelie vertolken.

Wat kunnen wij als ouderen onze verbeelding kwijt als we luisteren naar het mooie Timpeorgel in die prachtige 350 jaar oude kerk.

Zo kun je ook genieten van de diensten in de andere stadskerken. Wat hebben we een rijk bezit aan en in die al jaren bestaande gebouwen.

Sommige van eenvoudige bouw maar ook zijn er juwelen in de stad.

Er komt een heel klein beetje licht aan de horizon als we eraan denken dat de Corona dankzij de injectienaalden op de terugtocht denkt te moeten gaan.

Het gaat velen veel te langzaam en misschien is dat ook wel waar, maar eind juni zegt minister de Jong, u herkent hem aan zijn schoenkeuze, is Covid 19 overwonnen. Hij heeft velen in het geloof. En velen hebben ook gemakkelijk praten want ze hebben de twee spuitjes al in de linker of rechterarm binnen, maar er moeten nog vele armen ontbloot worden om de woorden van de minister waar te doen zijn.

Gelukkig is er in de eerste plaats aan de ouderen en hulpbehoevenden gedacht, maar hoe het mogelijk is dat scholen weer open mochten, terwijl de leerkrachten geen injectienaald in de arm kregen, daar kan een mens met een gezond verstand nog steeds niet bij. Zo zijn er meer essentiële zaken te noemen. Bij de ene winkel mag je met tientallen naar binnen, bij de andere winkel moet je eerst belet vragen om er een kwartier rond te mogen lopen. Niet te begrijpen en het zal je inkomen maar zijn waar je van moet leven. Dit heet essentieel voordeel krijgen of nadeel hebben.

Het wordt tijd, om met mevrouw Kroes bij Buitenhof te spreken, dat er een persoon komt die organisatorisch over kwaliteiten beschikt om zaken zo te sturen, zonder aanzien des persoons, dat het in Nederland eindelijk eens gesmeerd loopt, anders dan in elk geval zoals het nu gaat.

Moge de zomerzon ons bevrijden van de coronamoeheid, dit is een wens die snel waarheid mag worden

B F Bronsema

Leestip

Het schuilhuis door Rachel van Charante

Lochem, 1944. De Tweede Wereldoorlog is in volle gang. De 18-jarige Victoria van Coevorden wordt door haar ouders vanwege grote financiële problemen aangespoord om te trouwen met haar steenrijke jeugdvriend Robert. Dan stort er een Engels gevechtsvliegtuig neer achter Victoria's familielandhuis. De piloot overleeft de crash en Victoria biedt aan hem te helpen. In de gevaarlijke weken die volgen, moet ze hem

verborgen houden voor Robert en haar familie. Maar Robert houdt iets voor haar achter en zodra Victoria dat ontdekt, smeedt ze een plan waarvan ze de tragische gevolgen nog niet kan overzien.

Vijfenzeventig jaar later krijgt Victoria een advertentie onder ogen en wordt ze alsnog door haar verleden ingehaald. Ze besluit haar stilzwijgen te verbreken.

Bron: Nieuwsbrief hebban.nl dd 12 april 2021

Het Genesis Dieet (99) (mei. 2021)

Dr. Gordon Tessler heeft veel onderzoek gedaan naar Gods instructies over onze voeding, en beschrijft de resultaten hiervan in zijn boek: “Het Genesis Dieet”. Het is de rode draad van deze artikelenserie, beginnende bij Genesis 1: 29.

Het Genesis dieet bevestigt!

Onderzoek vanuit de hele wereld!

Persoonlijke commentaren van mensen, die de leeftijd van honderd jaar of ouder hebben bereikt, komen uit het boek van *Dr. Paavo Airola: “Worldwide Secrets for Staying Young” (Geheimen vanuit de gehele wereld om jong te blijven).*

Vervolg interview uit *Genesis Dieet 98* met een Abchaziër die Dr. Airola ontmoette, hij was 104 jaar, een uitstekend ruiter en hij sprak deze bemoedigende woorden (vervolg): “.....

Ik heb altijd voor anderen gewerkt, en ben nooit jaloers geweest op wat anderen bezitten. Ik ga slapen met de zon en sta op met de zon! Ik eet eenvoudig en alleen als ik echt honger heb.

Ik heb nooit gerookt en drink alleen een klein beetje wijn bij feestelijke gelegenheden. Ik houd van de bergen, van de schapen, mijn paard en zing bijna de hele dag.

Het leven is heerlijk, wanneer je een goede gezondheid geniet..”

Belangrijke conclusies uit deze voorgaande interviews:

De personen, met hun levensverhalen, stammen allemaal uit gezonde culturen!

Dr. Airola vertelde het volgende over mensen die lang leven:

‘In mijn studies over mensen, die buitengewoon lang leven in verschillende delen van de wereld, heb ik allerlei factoren ontdekt, zoals een gezonde voeding met eenvoudige, zuivere voedingsmiddelen, matig eten, een gifvrije omgeving en veel beweging, maar bovendien bezaten ze een innerlijke rust.

Ze waren tevreden, gelukkig met hun gezin, burens en andere dorpelingen. Dit gevoel, belangrijk en nuttig te zijn, te worden gerespecteerd en bewonderd door familie en burens, is een buitengewoon belangrijke factor bij hoge ouderdom.

Helaas ondergaan ouderen vaak een tegengesteld lot: ze worden uitgesloten van een nuttige rol in de maatschappij, in bejaardenhuizen opgeborgen, vergeten door familie en ze voelen zich eenzaam, nutteloos en onbemind. Graag tot een volgende keer!

>>> *Deze afleveringen zijn, met schriftelijke toestemming van de uitgever, bewerkt en samengesteld door: >>> Arend Schoenmaker*

Rodehond.

n Rode hoan gong op studieraais,
Ain haile weke laank.
Vekaansie is ook veur n hoan
Te kombinieren mit n boan.

Verwoand stapde hai noar n asiel.
En von doar n hond, n schlemiel.
Hai loerde aal noar dizze teef,
En schreef op alles wat ze kreeg.

De hond von hom mor n roare hoan,
Dou hai vruig om soam te goan.
Hai trok mit heur noar t grode bos
En knovvelde hail wat oaf.

Hai verloor ook hail wat rode veren,
De hond kon zok ook nait verweren.
Zai was ja n schlemiel,
En heur krachten zo goud as nihil.

Dou loater de jonkies binnen geboren,
Wazzen ze rood tot achter de oren.
En dou dat loater ook zo bleef,
Docht ze: "wat bin ik toch n domme teef.

De dokter wol t nait leuven,
Van dij hond en dij rode hoan.
Mor wie waiten hail wizze,
Hou Rodehond is ontstoan.

Door: Tammo Bakker

Bron: <http://www.dideldom.com>

Goed wonen begint bij Patrimonium

Christelijke Woningstichting Patrimonium is een actieve corporatie in de stad Groningen. Al sinds 1914 werken we vanuit onze eigen identiteit in de volkshuisvesting. Ons woningbezit bestaat ondermeer uit circa 6.700 woningen. Wilt u hierover meer weten of wilt u in aanmerking komen voor een woning? Neemt u dan contact op met ons kantoor, tel. 050 52 999 99.

christelijke
woningstichting
PATRIMONIUM

Peizerweg 136, Groningen
Tel. 050 52 999 99
www.patrimonium-groningen.nl
info@patrimonium-groningen.nl

Weet u het nog?

Misschien kijkt u ook wel eens naar “24 Kitchen”, de tv-zender waar uitsluitend kookprogramma’s zijn te zien. Of naar het programma op Nederland 2, Binnenste buiten. Ook in dit programma komt een kookru-briek voor. Als je naar de buitenlandse zenders kijkt, dan wordt duidel-ijk dat kookprogramma’s booming zijn, zoals het wordt genoemd. Over de hele dag verspreid kun je elke dag van de week kookprogramma’s bekijken. Het is vooral leuk om inspiratie op te doen en in deze tijd, waarin we nog steeds niet vrij naar het buitenland kunnen reizen, kun-nen we wel culinaire reizen onder de nemen. In de vorige uitgave van onze Nieuwsbrief kon u iets lezen over mevrouw Lotgering-Hillebrand, een Nederlands icoon op het gebied van koken. Deze keer wil ik u iets vertellen over een andere grootheid uit de Nederlandse keuken uit de afgelopen 100 jaar. Velen van u kennen waarschijnlijk het *Kookboek van de Amsterdamse huishoudschool* dat voor het eerst in 1910 ver-scheen en is geschreven door Cornelia Johanna Wannée. Mejuffrouw Wannée werd in 1880 geboren in Rotterdam in een remonstrants gezin en verhuisde later naar Amsterdam. Na haar eindexamen MMS in 1899 ging ze naar de Amsterdamse huishoudschool aan het Vondelpark, waarna ze koos voor een loopbaan in het huishoudonderwijs. In die da-gen vond de vooruitstrevende burgerstand dat een uiterst respectabele werkkkring voor intelligente meisjes. In 1901 begon ze met de tweejarige leraressencursus. Ze had onder andere les van de later bekende kook-boekenschrijfster Martine Wittop Koning. In 1904 werd Wannée zelf lerares koken en voedingsleer aan deze school. Zoals het merendeel van de huishoudschoolleraressen destijds trouwde ze nooit. In plaats van haar intrek te nemen in de Huishoudschool bleef ze bij haar vader thuis wonen. Ook haar broer, die na een studie theologie in Leiden in 1903 naar Amsterdam terugkeerde, woonde weer thuis tot hij in 1907 werd hij beroepen naar Waddinxveen.

In 1910 publiceerde ze op verzoek van (oud-)leerlingen van de huis-houdschool het *Kookboek van de Amsterdamsche Huishoudschool*. Hierin stonden bijna 900 recepten die een leidraad vormden bij de be-reiding van de dagelijkse maaltijden voor zowel de burgerkeuken als de fijne keuken. Ze had grote moeite om een uitgeverij te vinden, want eer-der waren al een paar succesvolle kookboeken op de markt verschenen: in 1895 van de Groningse Anna Catharina Manden (*Recepten van de Haagsche kookschool*) en in 1901 van Martine Wittop Koning (*Eenvoudige berekende recepten*).

Daarom besloot Wannée af te zien van de auteursrechten en stemde ze erin toe geen kookboek bij een andere uitgeverij te publiceren. Ze kreeg hiervoor een honorarium van 400 gulden. In haar voorwoord nam ze een citaat van vader Cats op:

*“Wat heeft er menig vrou, door onverstandig koocken,
Een goede beet vermorst, en alle lust gebroken.”*

Tegen alle verwachting in werd haar kookboek een enorm succes. Het was gericht op een breed publiek en is uiteindelijk meer dan dertig keer herdrukt met een totale verkoop van meer dan een miljoen exemplaren. De laatste herziene uitgaven is in 2014 uitgebracht met een voorwoord van de culinair journaliste Anne Scheepmaker.

Mejuffrouw Wannée is nooit getrouwd en overleed na een kort ziekbed in 1932. Weinig is er over haarzelf bekend, zelfs geen foto, maar via haar kookboek leeft ze nog steeds voort en kunnen wij genieten van haar nalatenschap.

Sylvia Oosterhuis

Voor de thuisbakker

Eenvoudig te maken: shortbread. Het is een bekend Engels koekje dat wordt gemaakt in de verhoudingen 1:2:3:

100 g suiker

200 g harde boter

300 g bloem

sap en rasp van een biologische citroen

een beetje zout

Meng de suiker met de bloem met de citroenrasp en het zout in een kom. Snijd de harde boter in stukjes en voeg toe aan het bloemmengsel. Snijd de boter met twee messen door de bloem totdat de boter de grootte van erwten heeft. Kneed daarna met de handen tot een samenhangende bal, voeg nog het citroensap toe en eventueel een lepel koud water als het deeg te droog is. Vorm een bol van het deeg, wikkel het in huishoudfolie en leg het een uurtje in de koelkast. Maak hierna een lange rol van het deeg en snijd dit in plakjes die u op een bakplaat bekleed met bakpapier legt. U bakt de koekjes in plusminus 15 minuten goudbruin in een voorverwarmede oven op 175 graden (normale oven) of 160 graden in een heteluchtoven. Laat de koekjes even afkoelen voor dat u ze met een paletmes van de bakplaat haalt. In een trommel zijn deze shortbread koekjes redelijk lang te bewaren.

Is goedkoop hondenvoer minder goed dan dure brokken? Jouw hond verdient natuurlijk het beste voer. Maar wat is dat? Maakt het uit of je extra knaken uitgeeft, of volstaat het huismerk ook wel?

door Roeliene Bos 11/02/202

Een ding kunnen we alvast verklappen: al het hondenvoer moet voldoen aan de strenge Europese richtlijnen van FEDIAF. 'Die organisatie herziet continu de relevante literatuur, en waarborgt de kwaliteit van het voer. Alle grote diervoerfabrikanten zijn bij die organisatie aangesloten', vertelt diervoederspecialist Esther Hagen-Plantinga.

Zij werkte twaalf jaar aan de faculteit diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht, waar ze onderzoek deed naar diervoer. In 2010 richtte ze haar diervoedingsconsultancybedrijf Nutrissues op.

Hagen-Plantinga: 'Als er 'compleet' op de verpakking staan, dan weet je zeker dat alle benodigde voedingsstoffen aanwezig zijn.' Echt verkeerd kan het dus niet gaan met ons diervoer. Maar toch zit er nogal een prijsverschil tussen sommige merken. Is het een echt beter dan het ander?

Graanvrij voer is helemaal niet nodig

Hondenvoerfabrikanten zijn een kei in hun spullen aanprijzen. De een zweert bij 'graanvrij' hondenvoer, of brokken met zoveel mogelijk vlees erin. Omdat dat beter zou zijn voor je hond. Wat moet je met al die claims? 'Sommige mensen zijn ervan overtuigd dat granen loze vulmiddelen zijn die slecht zijn voor je hond. Maar de meeste honden zijn prima in staat graan te verteren en het zijn zeker geen loze vulmiddelen.'

In de VS loopt er momenteel een grootschalig onderzoek nadat een aantal honden de hartziekte DCM ontwikkelde. Die werd vermoedelijk veroorzaakt door de samenstelling van het diervoer dat de honden kregen. Dat was graanvrij en samengesteld met bijzondere eiwitbronnen als bizon. 'Daar is het laatste nog niet over gezegd', zegt Hagen-Plantinga, 'maar het is duidelijk dat we moeten nadenken over de consequenties van niet goed onderzochte voedingshypes.'

Een relatief nieuwe hype is vegetarisch en zelfs veganistisch hondenvoer.

Hoe zit het daarmee? 'In theorie is dat prima voer', aldus Hagen-Plantinga. 'Een hond is namelijk geen carnivoor, maar een 'carnivoor ingestelde omnivoor'.' Oftewel: het is goed voor een hond om vlees te eten, maar hij is niet de mogelijkheid verloren om zich te voeden met plantaardig materiaal. 'Qua voedingsstoffen kun je een hond gerust veganistisch voer geven, maar of wij als mensen onze leefgewoonten en idealen moeten opleggen aan een dier dat van nature niet gewend is om volledig plantaardig te eten, is een andere discussie.'

Duur voer wordt beter getest

Goed, met de voedingsstoffen zit het dankzij de richtlijnen dus wel snor. Maar dat is maar een deel van het verhaal. Volgens Hagens-Plantinga gaat het namelijk niet zozeer om de ingrediënten en de voedingsstoffen zelf, maar om de kwaliteit ervan. En dat is waar hondenvoer van een A-merk over het algemeen een streepje voor heeft. 'Hoe beter de kwaliteit is van de grondstoffen, hoe kleiner de kans is dat er kwalijke stoffen in zitten.' Als voorbeeld noemt de diervoederspecialist de zogeheten aflatoxines: giftige stoffen in bijvoorbeeld granen en mais die worden geproduceerd door schimmels.

Nu is het niet zo dat in goedkope mais per definitie een giftige stof zit, maar de kans is wel groter, meent Hagen-Plantinga. En er speelt nog iets mee: 'Iedere fabrikant moet zich houden aan de richtlijnen voor aflatoxines, maar dan moet je daar wel op testen. Duurdere merken testen hun producten standaard zelf, goedkope merken doen dat vaak niet. Daar wordt alleen steekproefsgewijs getest.' En dat merk je aan de prijs. 'Je betaalt ook voor die kwaliteitscontroles.'

Dat duur voer puur een marketingtrucje is, is volgens Hagen-Plantinga dus niet waar. 'Er zit wel iets meer achter dan dat.'

Hoe blij wordt jouw hond van zijn voer?

Maar hoe duur of goedkoop je voer ook is, uiteindelijk is er een ding het belangrijkste. Hoe blij wordt je hond van wat je hem voorschotelt? Iedere hond is immers anders. 'Net zoals de ene persoon goed reageert op broccoli, maar de ander er gasvorming van krijgt, reageert iedere hond anders op bepaalde soorten voer.' Het voer dat de buurvrouw met volle tevredenheid aan haar keffertje geeft, hoeft dus niet hetzelfde effect op jouw hond te hebben.

Gelukkig merk je het snel genoeg of je hond zijn voeding een beetje goed verdraagt. 'Als hij vrolijk en actief is, een gezonde vacht heeft, en zijn ontlasting op orde is, dan zit het waarschijnlijk wel goed', aldus Hagen-Plantinga. 'En hij moet natuurlijk ook met plezier naar zijn bak toelopen.'

Bron: quest.nl

1949

Blij met twintig vierkante meter

In 1949 was de Semarangstraat dan eindelijk helemaal afgebouwd. De straat was één van de eerste naoorlogse straten in de Indische buurt: er stonden portiekwoningen van twee of drie lagen hoog van rode baksteen. De stijl Amsterdamse School te noemen zou te veel eer zijn voor deze eenvoudige bouw, maar de architectuur was er wel aan verwant. Jonge ouders met hun talrijke kroost, de beroemde babyboomers, waren de

koning te rijk, omdat zij een huis in deze nieuwe straat hadden kunnen bemachtigen. De meeste gezinnen hadden te lang bij hun ouders ingewoond. De Semarangstraat was een paradijs, zowel voor de ouders als voor de kinderen.

De bevolking was gemêleerd: alle gezindten waren vertegenwoordigd evenals vele beroepsgroepen. Schuin onder ons woonde Otto Roffel, de keeper van GVAV, aan de overkant een trompettist, die altijd het nieuwe jaar inblies vanuit het zolderraam, voor in de straat een dansleraar, achter in een tandarts, naast ons een cipier en onder ons een glasblazer. Interessant voer voor sociologen, vond de Groninger Universiteit, die er onderzoek naar deed.

Oranje Opel

De enkele auto's in de straat waren van de vertegenwoordigers. Meneer Remkes bijvoorbeeld had een mooie grote Opel, zacht oranje met een wit dak. Veel handelaren kwamen nog aan de deur: de melkboer, de aardappelboer en de schillenboer, de palingboer met levende palingen kronkelend in de open kar en niet te vergeten de ijscoman met een ijsje van 5 of van 10 cent. Soms kwam Jan Roos het hoogste lied zingen, vaker het Leger des Heils.

Kinderparadijs

Maar de straat en de stoep waren van ons kinderen. Spelen op het grasveld was nergens mogelijk: 'verboden het gras te betreden, artikel 461 van het strafwetboek'. Naar gelang de seizoenen werd er gestept, geëkaatsebad, geknikkerd, land veroverd (met het keukenmesje) of verstopperje gespeeld.

Wie aangaf wanneer het knikkerseizoen was begonnen is voor mij altijd een raadsel gebleven. Het was er opeens en tegelijkertijd in de hele stad en op het schoolplein. In de winter werd er geschaatst op de Floresvijver nabij de Sionskerk. Aan de andere kant van de straat hield de bewoonde wereld toen nog op.

Verpauperd

De eens zo blijde bewoners van de Semarangstraat zijn daar niet voor eeuwig gebleven. De nieuwbouw in andere delen van de stad lonkte. Het imago van de straat kreeg een flinke douw, de straat verpauperde langzamerhand. Als ik zeg dat ik mijn vroege jeugd heb doorgebracht in de Semarangstraat, zie ik mensen vaak hun wenkbrauwen fronsen. Zij weten niets van de prachtige onbezorgde jeugd die wij kinderen daar met elkaar hebben doorgebracht.

Interieur

En hoe zag het er nu van binnen uit in die huizen? Heel verschillend natuurlijk, maar er waren overeenkomsten. Zo hadden de meeste huizen witte vitrage voor de ramen, tapijt op de vloer en een bankstel. Televisie was er nog niet, telefoon soms aanwezig. En bij ons? Bij ons was alles anders. We woonden driehoog op 31 b. We hadden een huiskamer en drie slaapkamers, een keuken en douche en een grote zolder. De huiskamer was circa twintig vierkante meter, 5 x 4 meter, en daarin speelde het dagelijkse leven

zich af als we niet op straat waren. Wij hadden geen vitrage, dat vond mijn moeder heel lelijk. Ons huis zag er van buitenaf ook een beetje bloot uit, alsof de grote schoonmaak was begonnen. We hadden gordijnen met een speels motiefje. Mijn zusje liep in een jurk van de restjes. Op de vloer lag voor het gemak bruin linoleum, zoals in de gymnas-tiekzaal. We schaamden ons dood. We hadden ook geen bankstel, maar twee door mijn vader ontworpen stoelen en een rond tafeltje bij de kolenkachel. Het kolenhok was op het balkon. Waar wij zaten? Ik denk aan de zelfgemaakte eettafel; op de eigen slaapkamertjes was het vaak te koud. En dan hadden we nog een grote Duitse piano. Er gebeurde eigenlijk niet zoveel bijzonders in ons jonge leventje. Het was een kleine wereld. In huis aan tafel lazen we de 'A van Abeltje', we tekenden wat of deden een spelletje.

Opa Kort

De alleenstaande ‘opa’ Kort at dagelijks bij familie aan de overkant. Als dat eens niet mogelijk was vanwege zijn werk, belde hij naar ons huis om dat te melden. Mijn moeder, altijd thuis dus, zette dan een krant achter het raam, zodat zijn telefoonloze familie niet op hem hoefde te rekenen. Opa Kort kwam de straat in gefietst en groette ons kinderen altijd, waarop wij allen ‘dag opa’ zeiden. Mooier kan het leven toch niet zijn, zo intiem, zo veilig.

Ik heb het nu dus over de jaren vijftig, door zo velen verguisd, onbegrijpelijk. Ja, die knellende gebreide kniekousen en die kleren van je zus en de fiets met blokken op de trappers en die eeuwige zuinigheid en die warme boor van de tandarts en nog veel meer zaken, die verleden tijd mogen blijven.

Het buitenspelen voorbij

Toen wij allen op de middelbare school zaten zijn we verhuisd. Als je de leeftijd van het buitenspelen voorbij bent, heeft zo’n straat je ook niet veel meer te bieden. Je zoekt je eigen wereld daarbuiten. Ik fiets nog wel eens door de Semarangstraat. De straat is in 1995 gerenoveerd, de rode baksteen van een zacht oranje stuclaag voorzien, de zolders verwijderd, de brandgangen afgesloten. Het geheel ziet er goed uit. Veel spelende kinderen zie ik er niet.

Bron: <https://www.deverhalenvangroningen.nl>

Het ontstaan van Bitcoin

Op 31 oktober 2008, te midden van de wereldwijde financiële crisis, kondigde een zekere Satoshi Nakamoto in zijn Bitcoin-witboek zijn voornemen aan om een virtuele munt te creëren. Op 3 januari 2009 werd de allereerste Bitcoin - genaamd het ‘Genesis Block’ - ‘gemijnd’. Negen dagen later werd de eerste transactie uitgevoerd. Vandaag is één bitcoin net geen 37.000 dollar (bijna 31.000 euro) waard.

Bitcoin is een gedecentraliseerde virtuele munt op basis van een algoritme. In tegenstelling tot fysieke valuta zoals de euro of de dollar, is de munt immaterieel en wordt ze niet gecontroleerd door een centrale bank of een regering, maar door een enorme gemeenschap van internetgebruikers. Bitcoin wordt gebruikt om te betalen voor diensten, goederen of zelfs om andere munteenheden te kopen. Het betaalmiddel wordt nu door duizenden websites en winkels aanvaard.

Bon: <https://www.hln.be>

Een voorbije tijd

Op vrijdag 9 april overleed prins Philip van Groot-Brittannië, twee maanden voor zijn 100ste verjaardag. Het is de leeftijd van de heel sterken die velen van ons niet zullen bereiken. Toch is het iets om bij stil te staan. Philip was drieënzeventig jaar getrouwd met de Engelse koningin Elizabeth. Tijdens een niet zo heel benijdenswaardige jeugd, werd zijn vader, prins Andreas, een aantal jaren nadat zijn grootvader koning George I van Griekenland werd vermoord, beschuldigd van hoogverraad. Via tussenkomst van de Britse regering kon de familie in ballingschap naar Frankrijk gaan. Philip werd heen en weer gesleept tussen diverse scholen in Frankrijk, Engeland en Duitsland. In 1933 kreeg zijn moeder, prinses Alice van Battenberg, de eerste van een reeks zenuwinkingen waarvoor ze werd opgenomen in een sanatorium. Philip was ondertussen naar een kostschool in Duitsland gestuurd, maar de oprichter vluchtte naar Schotland voor het opkomende nazigeweld en richtte daar een kostschool op. Niet veel later werd Philip door zijn oom Lord Mountbatten (een broer van zijn moeder die al in 1917 zijn naam Battenberg had veranderd in Mountbatten) onder de vleugels genomen en naar de nieuwe kostschool in Schotland gestuurd. Na zijn schooltijd vertrok hij naar Dartmouth om bij de marine te gaan. In 1939 moest hij op verzoek van de Engelse koningin en zijn oom de jonge prinsessen Elizabeth en Margaret escorteren bij een bezoek van het koninklijke gezin aan Dartmouth. Elizabeth, hoewel pas dertien jaar oud, werd prompt verliefd op hem. De komende jaren corresponderden beiden veelvuldig met elkaar. Na de 2^e WO, waarin Philip meermaals een enorme moed aan de dag legde, verloofden Elizabeth en Philip zich en trouwden ze in 1947. In 1952 overleed de vader van Elizabeth en werd zij koningin. Sindsdien stond de rest van zijn leven in dienst van de koningin en Groot-Brittannië, totdat hij ruim twee jaar geleden besloot om zich terug te trekken uit de openbaarheid. Het was hem gegund, hij had bij meer dan 22.000 gelegenheden zijn koningin vertegenwoordigd. Vaak waren Elizabeth en Philip van elkaar gescheiden door hun beider werkzaamheden. De ironie van corona zorgde ervoor dat ze juist in de laatste maanden van zijn leven wel van elkaars gezelschap konden genieten. Zelf had Philip bepaald dat hij een sobere begrafenis wilde, geen staatsbegrafenis, en door corona was een grootse uitvaart toch al niet mogelijk. Zaterdag 17 april vond zijn begrafenis plaats in aanwezigheid van familieleden in de St. George Chapel bij Windsor Castle.

De Engelse koninklijke familie is zeer gelovig, en hebben ook altijd

laten zien dat het geloof een grote rol speelt in hun leven. Van koningin Elizabeth is bekend dat ze elke avond voor het naar bed gaan bidt. Moge hun geloof in God nu ook de kracht en sterkte geven om dit grote verlies te dragen.

Sylvia Oosterhuis

Veilig pinnen

KBO-PCOB wil bankieren, elektronisch betalen en pinnen veiliger maken. We overleggen met banken over beleid en maatregelen. We adviseren bedrijven en overheden. En we geven voorlichting aan onze leden.

Een oplossing om veilig te pinnen is piano spelen. Dat klinkt misschien gek. Maar wanneer we meerdere vingers gebruiken bij het pinnen, zoals bij een piano, is het veel lastiger om de pincode af te lezen. Leert u zichzelf daarom aan om meerdere vingers te gebruiken bij het pinnen. Nog veiliger wordt het als u met de andere hand het scherm afdekt. Zo leidt u dieven om de tuin!

KBO-PCOB spant zich voor u in om pinnen veiliger te maken. Denk aan de gele streep bij de kassa in de supermarkt om criminelen op afstand te houden. Zo kunnen zij niet over uw schouder meekijken. In het overleg met de banken (MOB), waarbij KBO-PCOB aanwezig is, is de lijn bij de kassa opnieuw genoemd. Wat wij ook hebben ingebracht, zijn de spiegels die boven de kassa hangen. Je kunt redelijk gemakkelijk via de spiegel zien welke pincode de klant intoetst. De spiegels anders ophangen is een oplossing tegen het meekijken. Zolang de spiegels er hangen geldt ook hier weer: dek het scherm met de cijfers af zodat men niet mee kan kijken!

Betalen zonder pincode

Op dit moment is het ook mogelijk om met de betaalpas te betalen zonder de pincode te gebruiken. We noemen dit ‘contactloos betalen’: even de betaalpas tegen de betaalautomaat houden en de betaling is voldaan. Zo kunt u razendsnel kleine bedragen afrekenen; uw kopje koffie, de krant of kleine boodschappen. Contactloos betalen is mogelijk tot een bedrag van 25 euro. De banken geven aan dat het veilig is. Bij verlies of diefstal van de betaalpas kunnen alleen maar bedragen tot 25 euro worden afgeschreven want bij grote bedragen is een pincode nodig. KBO-PCOB volgt natuurlijk de ervaringen van senioren met nieuwe betaalwijzen: is en blijft het veilig en gebruiksvriendelijk en blijft er een vangnet voor wie niet mee wil en kan doen?

Bron: <https://www.kbo-pcob.nl/speerpunten/veiligheid/>

EEN ANONIEME BEJAARDE,

Oude rijkdom

Een stokoud echtpaar ging naar bed
Op het kastje twee bakjes met tanden
Vol liefde keek de man haar aan
Hij streek haar rimpelige handen.

En zei: al meer dan zestig jaar
Zijn we gelukkig meid.
Geloof me als ik zeg, ik wil jou
Voor één miljoen niet kwijt”.

“Dat weet ik jongen”, zei zijn vrouw
Ook jij bent niet te koop
En nog niet voor één miljoen
En dat is een hele hoop

Ze lagen daar tevreden
In de avond van hun leven
Twee mensen die elkander
Zoveel hadden gegeven.

Ze zeiden “slaap maar lekker hoor!”
hij gaf haar nog een zoen
En fluisterde “Is de deur op slot?
Hier ligt voor TWEE MILJOEN”

Ingezonden door: mw. S. Witterholt

'T ja en toen ging het even mis!

In onze nieuwsbrief van april 2020 stond een uitnodiging om een keer met ons mee te doen met Nordic wandelen (met stokken weet u wel?) En toen kwam corona, nu we toch weer wat in een iets beter tijd zitten willen we u nog een keer uitnodigen een keertje mee te gaan. we lopen wel gescheiden en toch gezamenlijk.

Maandag 17 mei half twee vertrek paviljoen stadspark of maandag 31 mei 't Vinkhuys ook om half twee Diamantlaan.

Ik heb wel stokken te leen voor als u eens mee wilt lopen.

Meer informatie kunt u krijgen bij K.J. de Poel telefoon 050-5779094

Misschien tot ziens?

Computer Vragende Wijs (196) (mei. 2021)

Hoe kun je zelf gekozen muziek oppikken uit het Internet, opslaan en via de PC weer laten zien en horen.

Ik heb wat mails gekregen waarin gevraagd werd om de mogelijkheid, muziek uit het Internet op te pikken en op te slaan, puntsgewijze te behandelen. Dat doe ik graag; te beginnen met het **openen** van het **Internet** programma, want daar begint u mee.

1. Ik geef de **naam** van de muziek, die u wilt horen, plus de **code**.

Als voorbeeld: "U zij de glorie, opgestane Heer" met code:

2. www.youtube.com/watch?v=rLsRPBWtLeQ

3. U typt de code op de plaats waar u normaal een Website typt, achter het **vergrootglas!** (Controleer de code of er geen fout in zit!)

4. Druk nu toets Enter.

5. Op het scherm ziet u dit beeld.

6. Klik midden op het scherm (op de rechtehoek met een klein pijltje). Video gaat lopen.

7. Links onderaan ziet u deze afbeelding.

Vooraan een witte driehoek. Klik hierop en de video stopt = Pauzeren. Klik er weer op || en de video gaat verder.

8. Ga met de muisaanwijzer op het luidsprekersymbool staan en er verschijnt een wit streepje met een balletje. Verschuif dit balletje met de muis om het geluid te regelen. De 2 tijden geven aan hoelang de video loopt vanaf het begin en de totale tijd. Klik nog niet op het driehoekje met het verticale streepje; komt nog.

9. 1e symbool **rechts** (onder) is voor de weergave van het volledige scherm of kleiner.

Het 2^e symbool van rechts is voor theatermodus = klein of standaardmodus = groot. 3e symbool van rechts niets aan doen want dan is de huidige video gewijzigd!

Graag tot een volgende keer!

© Arend Schoenmaker, Ambassadeur SeniorWeb.

Wat betekenen de vier risiconiveaus bij corona.

1. Waakzaam

De situatie is onder controle te houden. Het aantal nieuwe besmettingen is laag: per week minder dan 35 mensen per 100.000 inwoners. De druk op de zorg valt mee.

2. Zorgelijk

De situatie is lastig onder controle te houden. Er zijn veel nieuwe besmettingen: per week tussen de 35 en 100 mensen per 100.000 inwoners. De druk op de zorg is groot.

3. Ernstig

De situatie is slecht. Er is een groot aantal nieuwe besmettingen: per week tussen de 100 en 250 mensen per 100.000 inwoners. De druk op de zorg is erg groot.

4. Zeer Ernstig

De situatie is erg slecht. Er zijn extreem veel nieuwe besmettingen: per week boven de 250 mensen per 100.000 inwoners. De druk op de zorg is extreem groot..

Bron: <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl>

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING DE MEERWAARDE
Alleen begrafenissen / geen crematies

Het verzorgingsgebied is Groningen, Drenthe en op verzoek elders.
Belangrijk: Wij verzorgen de begrafenis ongeacht waar u verzekerd bent!

Maak vrijblijvend een afspraak voor o.a. het laatste wensenformulier

Nu regelen geeft rust!

www.de-meerwaarde.nl
uitvaart@de-meerwaarde.nl

Uw uitvaartbegeleider vanaf het overlijden van uw dierbare!

Douwe Jan Moesker

Melden bij overlijden 06-54248024 | 24h

Digitale platforms voor contact. Welke past bij u?

Geplaatst op 25 maart 2021 door Alleszelf.nl

Hebt u op hogere leeftijd behoefte aan sociaal contact, wilt u ervaringen uitwisselen en leren van anderen? Of misschien wel een nieuwe levensgezel. In Nederland zijn verschillende digitale platforms speciaal voor ‘senioren’ en/of ouderen die dit mogelijk maken. Alleszelf.nl geeft een overzicht van deze platforms, zodat u kunt kiezen wat bij u past. Het gaat om de volgende platforms.

50plusser

MAX Meeting Point

SeniorPlaza

SeniorWeb

VijftigPlusDating.nl

Digitale platforms: ontmoet andere ouderen

Op digitale platforms kunt u via uw computer of tablet met andere ouderen in contact komen. U kunt elkaar helpen met informatie en ideeën. U kunt advies vragen én geven, discussies voeren of nieuwe mensen ontmoeten. Sommige platforms zijn er ook op gericht om elkaar ‘live’ te ontmoeten en samen dingen te ondernemen.

Welke digitale platforms zijn er?

Alleszelf.nl heeft de bekendste platforms op een rij gezet, als verdieping van het eerdere bericht over social media. Hier noemen we uitsluitend platforms die zich op 50-plussers richten; dating- en relatie-sites en bredere buurtplatforms voor alle inwoners laten we buiten beschouwing. Kent u digitale platforms die niet vermeld staan? Wij horen ze graag van u; laat onderaan het artikel een berichtje achter!

50plusser.nl

50plusser.nl is volgens eigen zeggen het “grootste 50plus-forum voor ouderen”: met veel en actieve rubrieken. Zo worden er dagelijks enorm veel foto’s gedeeld, voornamelijk natuurfoto’s. Het tuinseizoen is ook geopend: de website nodigt u

uit om een moestuin te beginnen en de ontwikkelingen met anderen

delen. Zodoende kunt u van elkaar leren. Ook kunt u zich ook aansluiten bij diverse clubs, bijvoorbeeld een teken- en schilderclub of een wandelclub. Op het forum kunt u discussiëren met anderen, ook deze is erg actief. Met het 'Plus lidmaatschap' voor € 1,79 per maand kunt u diverse extra's krijgen. Zo verdwijnt de reclame en wordt de website nog overzichtelijker, kunt u gebruik maken van kortingsacties, kunt u videocursussen volgen en maakt u kans op prijzen.

MAX Meeting Point

MAX Meeting Point van Omroep MAX is zoals de homepage aangeeft 'Dé veilige plek om gemakkelijk mensen te ontmoeten'. Het platform richt zich op 50-plussers zoals ze zijn: vaak zeer actief, betrokken bij de omgeving en als onderdeel van de moderne samenleving.

50-Plussers kunnen er in contact komen met andere 50-plussers. Het is ook mogelijk om na het contact op de site samen of in clubverband af te spreken. Voorheen was deze site de MAX-website 50plusnet.nl. Nu is deze service alleen voor leden van Omroep MAX.

SeniorPlaza

Op het eerste oog lijkt SeniorPlaza wat eenvoudiger dan de andere genoemde platforms. De indruk bestaat dat deze site voornamelijk wordt beheerd door ouderen zelf. De website biedt interessante rubrieken met thema's over vroeger. Zo kunt u lezen over componisten van vroeger, oude opzegversjes of de gebeurtenissen in

de periode tussen 1930 tot 1970. Op het prikbord worden geregeld berichten geplaatst, maar er wordt nauwelijks op gereageerd. Bijzonder zijn de interactieve rubrieken om in contact te komen met vrienden en vriendinnen, buurt-, plaats- of streekgenoten en zelfs oude dienstmaten.

SeniorWeb

SeniorWeb heeft een wat andere focus dan voorgaande platforms. Dit platform biedt namelijk hulp om uw weg te vinden in de digitale wereld. Onder 'Tips & Uitleg' vindt u allerlei informatie over de computer: van internetaansluitingen tot tips voor het gebruik van uw iPad

en bijvoorbeeld videobellen met WhatsApp. Wanneer u lid wordt voor € 34 per jaar (2021), worden de functies uitgebreid. Dan kunt u online lessen en cursussen volgen, u krijgt persoonlijke telefonische computerhulp (of zelfs bij u thuis) en u krijgt een computertijdschrift thuis gestuurd. Er is een mogelijkheid om u aan te sluiten bij clubs om met andere SeniorWeb-leden te praten over computeronderwerpen. Door het hele land heeft SeniorWeb 425 Leercentra opgezet. Hier kunt u heen gaan om cursussen te volgen die mede worden verzorgd door vrijwillige ouderen zelf. Kortom, op deze manier kunt u de enorme mogelijkheden die de computer en het internet bieden, zelf ervaren.

50PlusDating.nl

Als 50-plusser kan het vrij lastig zijn om een nieuwe partner te vinden in deze tijd. Op vijftigplusdating.nl kunnen 50-plussers zich gemakkelijk aanmelden en direct in contact komen met andere singles. Het platform wordt ook veel gebruik gemaakt van mensen die opzoek zijn naar

een nieuwe vriendschap, of mensen die het gewoon leuk vinden om met anderen te chatten. Naast een gratis lidmaatschap kunt u ook kiezen voor een van de Premium-lidmaatschappen, vanaf 19,95 euro per maand. Zo verhoogt u de kansen op het vinden van de ideale partner. Al sinds 2009 maken 50-plussers gebruik van dit platform, en sindsdien brengt vijftigplusdating.nl veel mensen met elkaar in contact. Nieuwsgierig? Meld u direct aan en kom meteen in contact met nieuwe mensen.

Conclusie

Digitale platforms voor ouderen zijn er in verschillende vormen. De ene is meer gericht op ontmoeten of zelfs daten en de ander op leren en informeren. De twee toonaangevende platforms voor informatie en ontmoeting zijn 50plusser en MAX Meeting Point. Bij 50PlusDating is het doel net wat meer op daten gericht. Seniorweb is hét platform voor computerhulp. De meest platforms zijn gratis; andere vragen een bescheiden bijdrage voor extra functionaliteit.

Bron: <https://www.alleszelf.nl/ontmoetingsgelegenheid/digitale-platforms>

Hendrik Goeman Borgesius, een sociaal bewogen man

18 januari 1917 was een droeve dag voor liberaal Nederland. Die dag overleed de op 11 januari 1847 in Schildwolde geboren Hendrik Goeman Borgesius op 70-jarige leeftijd. Hij was een vermaard spreker, schrijver en bestuurder.

Na de Latijnse school in Ootmarsum (Twente) studeerde hij eerst theologie en daarna rechten in Groningen, waar hij in 1868 summa cum laude (met de hoogste lof) promoveerde. Na enkele jaren als leraar staatswetenschappen, waarin hij ook als spreker en schrijver bekend begon te worden,

werd hij hoofdredacteur van *Het Vaderland*. Nog vele redacteurschappen zouden volgen. Hij ijverde zijn hele leven vooral voor sociale kwesties. Zo was hij voorzitter en bestuurslid van vele organisaties, zoals de Volksbond tegen Drankmisbruik, Vereniging voor Volksonderwijs en de Algemeene Nederlandsche Bond voor Vrede door Recht. Hij richtte verzekeringsmaatschappijen op voor levensverzekering, ongevallenverzekering en een Coöperatieve Voorschot-Vereeniging. Over al deze onderwerpen trad hij veelvuldig op als schrijver en geliefd spreker. Dit laatste ondanks zijn sterke Groningse accent en zijn legendarische versprekingen en verhaspeling van namen.

Vader van de verzorgingsstaat

Veel heeft hij bewerkstelligd tijdens zijn bijna veertig jaar durende lidmaatschap van de Tweede Kamer, waarin hij van 1877 tot zijn dood zitting had. Als minister van Binnenlandse Zaken (1897-1901) kreeg hij de gelegenheid een aantal sociale kwesties bij wet te regelen, zoals de Leerplichtwet, de Gezondheidswet en de Woningwet. Door zijn inzet voor deze sociale wetten wordt hij ook wel de ‘vader van de verzorgingsstaat’ genoemd.

In 1914 kreeg hij van de Groninger universiteit het eredoctoraat in de medicijnen vanwege zijn wetgevende arbeid ten bate van de openbare gezondheid.

Algemeen kiesrecht

Borgesius was voorstander van het algemeen kiesrecht voor mannen én vrouwen, maar dit onderwerp was een heet hangijzer.

Toentertijd mochten alleen mannen boven een vastgestelde inkomensgrens hun stem uitbrengen. Binnen de liberale partij ontstond in 1893 grote onenigheid over het kieswetsontwerp van J.P.R. Tak van Poortvliet, wat leidde tot een scheuring. Borgesius werd voorzitter van de 'kiesrechtgroep' die het voorstel steunde. In 1895 ging deze groep onder zijn leiding verder als Liberale Unie.

Ook gedurende de daaropvolgende decennia leidde de kiesrecht kwestie tot onenigheid en afsplitsingen. Maar, zoals *De Sumatra Post* na zijn overlijden meldde: “*De Unie had geen bekwamer leider kunnen vinden dan Mr. Borgesius voor haar geweest is en in den loop van het proces is hij meermalen haar redder geweest*”. Diverse amendementen haalden het niet, ook het zijne uit 1911 niet. Uiteindelijk werd in december 1917, bijna een jaar na zijn overlijden, het algemeen kiesrecht voor mannen en passief kiesrecht voor vrouwen ingesteld (zij mochten alleen gekozen worden). Vanaf 1919 mochten vrouwen ook zelf hun stem uitbrengen.

Formateur en voorzitter

In 1905 trad Borgesius op als kabinetsformateur voor het gedoogkabinet De Meester. Zelf bedankte hij voor het premierschap van een zo fragiel (‘porseleinen’) kabinet, dat de rit dan ook niet uitzat. Toen de liberalen en socialisten in 1913 opnieuw de meerderheid verkregen, werd hij voorzitter van de Tweede Kamer, wat hij tot zijn dood bleef.

Ziekte

Toen hij in januari 1917 plotseling ziek werd, was het ziekteverloop in alle dagbladen te volgen. Nadien schreef G. Taal in zijn *Biografisch Woordenboek van Nederland*:

“Borgesius was een strijder tegen sociaal onrecht, een geslaagd zakenman en een bekwam politicus. In zijn beginjaren heeft hij vooral de confessionelen fel bestreden. In later tijden was hij meer de tacticus, die begreep dat politiek de kunst van het mogelijke is. Door zijn gematigd en voorzichtig optreden heeft hij vooral als minister op sociaal gebied veel kunnen bereiken. Zijn bijzonder grote werkkraft stelde hem in staat naast zijn Kamerlidmaatschap grote activiteit als spreker, schrijver en organisator aan de dag te leggen. (...) Na zijn dood is in Den Haag een gedenksteen voor hem opgericht.”

Bron: <https://www.deverhalenvangroningen.nl>

Puzzel 8

Zweedse Puzzel

legraaf	hoofdsignaalkerkelijk gebruik	staats in Portugal stuk hout	matras	in een goede zandbak	Griekse volksoeders zangboek	gedwongen omroep	voelbaar gevoel
1			1	ruur in Venetië			
afvoer v.d. Donau			heesmt dicht bij elkaar			Enke lichte nacht verandering	2
zuivel product	geblakerde tou			stele sandappel	ruim		
7		7	buurke	wonderlijk		4	stels-nuget
opzetken	aenslop op 'm	apertens discussie			betreft (Duits) Diers eiland		verandering
8				loopregel	toelichting muziek-stuk		automat
voornood	scale lap	achttalen slijpende scheef				Schilte na 'n' van 'kon'	
6			deel v.n. jaar deel v.n. maat		6	mensaar	
tegensta			stommas		gord-staaf		3
5		5		reep stuk v. aar bed		deel v.n. boom	

©Puzzelbrein Creatief, Schiphol

Breng de letters uit de gelijkgenummerde hokjes over naar de hokjes hiernaast. Dit is de oplossing.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Los de puzzel op en schrijf u in voor een gratis puzzelboek twv € 11,90

Onder alle goede inzenders wordt een halfjaarabonnement op PuzzelBrein verloof twv € 83,22. Daarnaast mag iedere goede inlander zich inschrijven voor een gratis exemplaar van PuzzelBrein. Ga uiterlijk 4 weken na de verschijningsdatum van deze uitgave naar <https://www.puzzelbreinactie.nl/nieuwsbrief> om deel te nemen.

Heeft u geen toegang tot internet? Dan kunt u een briefkaart sturen aan: Roniko BV, Postbus 377, 5500 AJ Veldhoven. Noteert u daarin: de oplossing / uw naam / uw adres / uw telefoonnummer.

Deze actie wordt georganiseerd door Roniko BV. De actie valt onder het Protocol Klein Promotioneel Kampioenschap Roniko BV. Op deze actie zijn de privacyregels en de spelregels van Roniko BV van toepassing. Deze zijn te vinden op www.puzzelbrein.nl

Ongevraagd pakketje met dikke rekening? Betaal niet!

Het blijft een hardnekkige truc: gewoon een pakketje pillen of iets anders opgevraagd opsturen, gepeperde rekening erbij en daarna dreigen met betalingsherinneringen. Maar ben je wel verplicht te betalen?

Nee, de regels voor ongevraagde pakketjes zijn glashelder: niets besteld, geef geen geld, zegt ook Consuwijzer. Desondanks blijft het een hardnekkig probleem. en richten de oplichters zich met name op ouderen. Consumentenprogramma Radar! waarschuwt voor lokkertjes waarbij bijvoorbeeld voedingssupplementen gratis worden verstuurd, maar er wel forse verzend- of abonnementskosten in rekening worden gebracht. Reageer je niet, dan krijg je daarna meteen een nieuw pakket opgestuurd. Betaal je niet, krijg je een betalingsherinnering en wordt er zelfs met een deurwaarder bedreigd.

Deze 'pakjesfraude', geldt als oplichting en is verboden. Maar wat te doen als je toch een ongevraagde pakketje krijgt?

In principe hoeft u niets te doen, want u bent nergens toe verplicht. Dat kan alleen leiden tot een lange stroom van pakjes en vervelende brieven. Een kort e-mailtje of een brief waarin u te kennen geeft dit niet op prijs te stellen en niet van plan bent te betalen, kan daar korte metten mee maken.

U hoeft het pakketje niet terug te sturen en u bent niet verplicht ongevraagde toezendingen stop te zetten.

De Consumentenbond benadrukt: Betaal niets! en meldt deze poging tot oplichting bij de politie.

Zelf eerste pakket besteld?

Als u zelf het eerste gratis pakket heeft besteld mag de verzender daarvoor alleen normale verzendkosten in rekening brengen. Meer niet! Als er beweerd wordt dat u daarna vastzit aan een abonnement is dat niet het geval. U moet dan eerst akkoord gaan met vervolgzendingen.

Op de website van Radar! vindt u een handige_voorbeeldbrief

Bron: <https://www.plusonline.nl>

Rijbewijskeuring, belastingservice en kwijtschelding

KBO+PCOB KANTOOR
Siersteenlaan 420-2,
9743 ES Groningen,
telefoon 050-5790466

Voor alle senioren in de stad Groningen.
Bereikbaar op dinsdag van 10.00-12.00 uur voor belastingservice invullen aanvragen en bezwaarschriften., kwijtschelding en aanvragen en wijzigen Toeslagen
Kosten hiervan € 12,00.

Ook informatie verkrijgbaar over rijbewijskeuringen.
Kosten keuringen €40,00

Kijk ook eens op onze eigen
Groninger PCOB-Website

Typ op Internet het adres: www.pcob.nl
Klik in de blauwe balk op: 'Uw Afdeling'

Typ onder:.....'Of zoek een afdeling
Gron

Klik daaronder op het blauwe 'Groningen'

U zit nu rechtstreeks op de pagina van de
PCOB Afdeling Groningen.

Wijzigingsformulier

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

Lidnummer: .....

Bij verhuizing

Nieuw adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

(bij verhuizing naar een andere woonplaats wordt u automatisch overgeschreven naar die afdeling)

Opzeggen lidmaatschap

Reden van opzegging:

.....

Opzeggen i.v.m. overlijden is per direct.

Datum overlijden: .....

De opzegging dient **vóór 1 december** bij de ledenadministratie binnen te zijn.

Sturen naar:

PCOB, Uranusstraat 20, 9742 JW Groningen

E-mailen kan ook: Groningen@pcob50plus.nl

Adressen WIJ-teams (steun- en informatiepunt voor wonen, zorg en welzijn) i.v.m. Coronapandemie uitsluitend op afspraak.

WIJ Beijum

(Beijum, Noorderhoogebrug en De Hunze / Van Starckenborgh en Witte Lam)

Melsemaheerd 2 9736 EN Groningen

T: 050 549 71 31

E: wijbeijum@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

WIJ Corpus den Hoorn

(Corpus den Hoorn, Hoornsewijken en Piccardthof.)

Menno Lutter - ingang om de hoek aan de Laan van de Vrijheid

Paterswoldseweg 267 9728 AC Groningen

T: 050 367 9120

E: wijcorpusdenhoorn@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

WIJ Hoogkerk

(Hoogkerk, Leegkerk, Gravenburg en De Buitenhof.)

De Verbetering 3 9744 DZ Groningen

T: 050 367 45 66

E: wijhoogkerk@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00 – 17:00 uur

WIJ Rivierenbuurt

(Rivierenbuurt, Zeeheldenbuurt, Badstratenbuurt, Laanhuizen, Grunobuurt, Herewegbuurt, Oosterpoortbuurt en de Meeuwen)

Inloop: Menno Lutter - ingang om de hoek aan de Laan van de Vrijheid

Paterswoldseweg 267 9728 AC Groningen

Talmahuis alleen op afspraak

Merwedestraat 54 9725 KE Groningen

T: 050 367 9120

E: wijrivierenbuurt@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09.00 – 17.00 uur

Tel. alle werkdagen 09:00 – 17:00 uur

WIJ Lewenborg

(Lewenborg, Drielanden, Noorddijk, Oosterhoogebrug, Harkstede, Klein Harkstede, Lageland, Meerstad, Ulgersmaborg, Ruischerbrug, Ruischerwaard, Euvelgunne, Roodehaan, Middelbert en Engelbert.)

Kajuit 4 9733 CA Groningen

T: 050 367 4002

E: wijlewenborg@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

WIJ Oosterparkwijk

(Oosterparkwijk en de Woonschepenhaven)

Heesterpoort 1 9713 KX Groningen

T 050 367 89 60

E wijooosterparkwijk@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

Wij Schilderswijk/Centrum.

Contactgegevens

(Schildersbuurt, Noorderplantsoenbuurt, Oranjebuurt, Kostverloren, Hortusbuurt, A-Kwartier, Ebbingekwartier, Binnenstad en Binnenstad-Oost.)

Heesterpoort 1 9713 KX Groningen

T 050 367 72 02

E: wij schilderswijkcentrum@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

WIJ Selwerd

(Paddepoel, Tuinwijk en Selwerd)

Vensterschool, Eikenlaan 288-6 (begane grond) 9741 EW Groningen

T: 050 367 42 20

E: wij selwerd@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

WIJ Vinkhuizen

(Vinkhuizen, De Held, Reitdiepwijk en Dorkwerd.)

Boraxstraat 2 (achterzijde MFC 't Vinkhuys) 9743 VP Groningen

T: 050 367 6303

E: wijvinkhuizen@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

WIJ Korrewegwijk

(De Korrewegwijk, Tuindorp de Hoogte, Professorenbuurt, Cortingborg, Selwerderwijken, Indische buurten en De Hoogte)

Floresplein 19 9715 HH Groningen

T 050 367 40 06

E wijkorrewegwijk@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

WIJ De Wijert

(Helpman, Coendersborg, Villabuurt, De Linie / Europapark en De Wijert.

Inloop: Menno Lutter - ingang om de hoek aan de Laan van de Vrijheid

Paterswoldseweg 267 9728 AC Groningen

MFC De Wijert alleen op afspraak

P.C. Hooftlaan 1 9721 JM Groningen

T: 050 367 91 20

E: wijdewijert@wij.groningen.nl

Open: ma t/m vrij 09:00-17:00 uur

Bestuur afdeling Groningen van de Protestants Christelijke Ouderen Bond

Voorzitter: Mw. S.D. Oosterhuis

Emmastraat 34
9722 EZ Groningen
☎ 3643620

1e Secretaris: Dhr. A.F. Horenberg

Uranusstraat 20
9742 JW Groningen
☎ 571 78 00
Groningen@pcob50plus.nl

2e Secretaris: Mw. A. Bos-Pietersen

Bentismaheerd 156
9736 EJ Groningen
☎ 364 32 10

Penningm. Dhr. P. Nauta

Magnesiumlaan 20
9743 TC Groningen
☎ 573 05 82

Leden: Dhr. A. Schoenmaker

Kremersheerd 204
9737 PH Groningen
☎ 541 78 17

Dhr. C.A. Verdam

Multatulistraat 3
9721 NE Groningen
☎ 527 14 93

Contributie:

Voor alleenstaanden: € 34,00 per jaar

Voor echtparen: € 59,50 per jaar

Girorekening:

NL14 INGB 000531 0421

t.n.v. PCOB afd. Groningen